

Francouzská vysílačka MUDr. Josefa Zenáhlíka z Vyššího Brodu ve stavu, v jakém se jí podařilo nalézt Státní bezpečnosti. The French transmitter of MUDr. Josef Zenáhlík from Vyšší Brod, in the state in which the State Security Service (StB) managed to find it.

zdroj: ABS

Československá zpravodajská skupina ve Francii

Ve Francii již v roce 1948 jednali o založení přidružené zpravodajské organizace národně socialistický politik Hubert Ripka a generál Čeněk Kudláček – „Hutnik“. V září 1948 měl Ripka podepsat s francouzskými představiteli dohodu o vytvoření zpravodajské sekce přidružené u francouzské zpravodajské služby SDECE (Service de Documentation Extérieure et de Contre-Espionnage).

Čeněk Kudláček – „Hutnik“ (1896–1967). Legionář, důstojník čs. armády, činný jako učitel na vojenských školách a jako diplomat. V roce 1939 aktivní účastník domácího odboje v Obraně národa – první náčelník štábu ústředního vedení. V listopadu 1939 musel odejít do zahraničí, kde se zapojil do odboje jako vyšší důstojník a diplomat. Po únoru 1948 byl propuštěn z armády a v létě 1948 odešel do exilu. V Paříži se do roku 1956 podílel na zpravodajské činnosti a od roku 1956 žil v USA, kde se účastnil aktivit exilu.

Konkrétní zpravodajská činnost byla vykonávána pobočkami, které byly rozmístěny ve francouzské okupační zóně Rakouska a Německa. Přes hranice byli do Československa vysíláni kurýři se zpravodajskými úkoly a také s vysílačkami, pro jejichž obsluhu hledali a cvičili spolupracovníky.

V roce 1954 byly údajně pobočky zrušeny a pařížská centrála v roce 1957 uzavřena.

Z vedoucích a organizátorů zpravodajské činnosti jsou známi Radomír Luža, Karel Kašpárek a Karel Škrábek. Působili ve Vídni a v Salcburku. Další pobočka byla v německém Baden-Badenu.

Ze zpravodajských skupin exilu byla francouzská rozsahem nejmenší. Státní bezpečnost zaznamenala 535 osob zapojených v zahraničí a na území Československa do francouzských sítí. Nejvýznamnějším informátorem Státní bezpečnosti ve Vídni byl František Klimovič – agent „13“.

Nejen kurýrů se dotkla přímá represe čs. komunistického režimu. Příkladem může být jeden z pracovníků čs. sekce Karel Škrábek (* 1919). V březnu 1949 odešel do Francie, kde byl v roce 1952 přijat do zpravodajské organizace Č. Kudláčka. Z jeho pověření odjel do Vídně budovat síť agentů převaděčů. V roce 1954 tuto službu ukončil. Od roku 1956 žil v USA. V únoru 1961 požádal přes československé velvyslanectví ve Washingtonu o umožnění návratu do Československa. Na základě amnestie se do Československa vrátil 18. dubna 1961. Přesto byl zatčen a za svoji zpravodajskou činnost v zahraničí byl odsouzen k jedenácti letům vězení.

Z aktivit čs. sekce při francouzské zpravodajské službě byla asi nejrozsáhlejší a nejvýznamnější síť spolupracovníků v jižních Čechách.

Jan Král (1924–1954), rodák z Pračova u Českého Krumlova, odešel v březnu 1951 do zahraničí, kde začal spolupracovat s pobočkou v Baden-Badenu. Od září 1952 přecházel hranice do Československa jako instruktor obsluhy vysílaček. Vyskočil MUDr. Josefa Zenáhlíka z Vyššího Brodu a Josefa Krninského z Velešína.

Zenáhlík spolupracoval s Francouzi od konce roku 1951, od léta 1952 pak obsluhoval ve svém domě vysílačku a budoval ve svém okolí zpravodajskou síť. V dubnu 1953 byl odhalen kombinací zaměřování vysílačky a částečného průniku StB do pobočky v Baden-Badenu. Zenáhlík a jeho skupina třiatdvaceti spolupracovníků byli na konci roku 1953 odsouzeni k vysokým trestům vězení.

Rovněž skupina Josefa Krninského byla na podzim 1954 odhalena StB. Kurýř Jan Král byl při návratu do zahraničí 16. října 1954 na hranici v prostoru Maršlák v okrese Český Krumlov zabit elektrickým proudem.

Francouzská vysílačka Josefa Krninského z Velešína. The French transmitter of Josef Krninský from Velešín.

zdroj: ABS

Czechoslovak intelligence group in France

National Socialist politician Hubert Ripka and General Čeněk Kudláček, AKA "Hutnik," discussed the formation of an affiliated intelligence organization in France in 1948. In September of that year, Ripka was to sign an agreement on the formation of an intelligence section affiliated with France's intelligence service, SDECE (Service de Documentation Extérieure et de Contre-Espionnage), with French representatives.

Čeněk Kudláček, AKA "Hutnik" (1896–1967). A Legion veteran and officer of the Czechoslovak army, he worked as a teacher in military schools and as a diplomat. He was active in Defense of the Nation (Obrana národa, or ON – one of the first anti-Fascist resistance groups during the time of the Protectorate) in 1939 as the first head of its central staff. He had to leave the country in November 1939, wherehe connected with the resistance as a superior officer and diplomat. He was dismissed from the army after February 1948 and left the country in the summer of 1948. He participated in intelligence activities in Paris until 1956, then lived in the US, where he participated in exile activities.

Specific intelligence activities were carried out by chapters deployed in France's occupation zones in Austria and Germany. Couriers were sent to Czechoslovakia across the border with intelligence assignments and radio transmitters; they sought out and trained collaborators.

The branches were allegedly discontinued in 1954, and the Paris headquarters was closed in 1957.

The leaders and organizers of intelligence activities known to date include Radomír Luža, Karel Kašpárek and Karel Škrábek. They operated in Vienna and Salzburg, with another branch in Baden-Baden, Germany.

In terms of scope, the French exile intelligence group was the smallest. The (Communist) Secret Police (StB) tracked 535 person s involved in French networks, both abroad and on Czechoslovak territory. František Klimovič, AKA agent "13," was the StB's most important informer in Vienna.

Couriers were not the only ones affected by the Communist regime's direct repression. One example is member of the Czechoslovak section Karel Škrábek (*1919). He left for France in March 1949, joining Č. Kudláček's intelligence network in 1952. With Kudláček's authorization, he left for Vienna to build a network of cross-border guides. He ended this service in 1954, and lived in the US from 1956. In February 1961 he applied for repatriation through the Czechoslovak Embassy in Washington. He returned to Czechoslovakia based on an amnesty on April 18, 1961, but was arrested and sentenced to eleven years in prison for his intelligence activities abroad.

The network of collaborators in Southern Bohemia was perhaps the largest and most important activity of the Czechoslovak section of France's intelligence service.

Jan Král (1924–1954), a native of Pračov near Český Krumlov, left the country in March 1951 and started cooperating with the Baden-Baden chapter. From September 1952, he would cross the Czechoslovak border as an instructor of radio transmitter operators. He trained MUDr.

Josef Zenáhlík from Vyšší Brod and Josef Krninský from Velešín.Zenáhlík collaborated with the French from the end of 1951; from Summer 1952 he operated a radio transmitter in his house and built an intelligence network in his area. He was detected in 1953 as a result of a combined effort of radio-location and the StB's partial penetration of the Baden-Baden branch. Zenáhlík and his group of twenty-three collaborators were sentenced to long-term imprisonment in late 1953.

Josef Krninský's group was also discovered by the StB in the autumn of 1954. Courier Jan Král was killed by electric shock on the border in the Maršlák area, Český Krumlov District, while leaving the country on October 16, 1954.

Jedna z mrtvých schránek sítě Josefa Krninského. One of the dead drops from Josef Krninský's network.

zdroj: ABS

210/013 Akce „Úředník“

Dne 2.12.1952 zaslytli Vsvl.odbor MV spojení radiocentrálně v Paříži, s neznámou protistanicí v ČSR . Po této době bylo zaznamenáno 7 dalších radiospojení bez změnění stanic v ČSR.

Dne 12.9.1953 byla protistanice v ČSR zaměřena do prostoru Velešín - České Budějovice a po této době zaznamenáno dalších 5 radiospojení a

dne 22.9.1953 byla opět protistanice radiocentrálně Paříž zaměřena do stejného prostoru.

V dalších 19 kontrolovaných spojení radiocentrálně Paříž, se nepodařilo protistanici v ČSR zaměřit do výše zmíněného prostoru protože vysílání se dalo ze 4 různých míst.

Dne 17.5.1954 byla protistanice radiocentrálně Paříž zaměřena do severní části okraje Velešína, samota Holkov.

V listopadu 1952 získal zahraniční spolupracovník "FERDINAND" poznatek, že v letních měsících

rozu 1952 navštívil agent francouzské rozvědky krycím jménem KOŠUT Karel technického dřevníka z Velešína svého směřuje s dřevějí dety, kterého měl za - školit v obsluze vysílačí stanic.

Radiocentrálně francouzské rozvědky nebyla s obsluhou vysílačky technickým dřevníkem z Velešína spojena a proto byl k němu podle další správy zahraničního spolupracovníka "FERDINANDA"

s června 1953 opět vyslán agent francouzské rozvědky KOŠUT v květnu 1953 aby provedl jeho doškolení.

Po příchodu do Velešína agent KOŠUT zjistil, že uvedený dřevník koná vojenské cvičení a protože nemohl doškolení provést, vrátil se do zahraničí. Podle další správy zahraničního spolupracovníka "FERDINANDA" s

konce srpna 1953 byl francouzský agent KOŠUT k uvedenému dřevníku vyslán, provedl jeho doškolení, vrátil se 14. srpna 1953 do zahraničí a od té doby se vysílání dosud nep-

Titulní list zprávy Státní bezpečnosti o odhalení Josefa Krninského. Title page from the StB report on the exposure of Josef Krninský.

zdroj: ABS